

## MARIBORSKI

Cena 1 Din

## VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455  
 izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik  
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase  
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

## Naglo prodiranje Italijanov na jugu

**Na severnem bojišču je ofenziva končana - Na južnem bojišču so Italijani zasedli Gorahej in Sasabaneh - Zagonetna taktika abesinske vojske - Pogajanja neguša z Jemenom in Hedžasom**

## Konec prodiranja na severu

LONDON, 11. novembra. Mesto Makale, katero so zasedle italijanske čete, so Abesinci pred izpraznitvijo skoraj do cela izropali in deloma tudi požgali. V mestu je bilo le nekaj starcev in otrok. Italijanske tehnične čete so pričele takoj pripravljati cestne zveze z mestom in zaledjem ter graditi letališče, ki je že toliko pripravljeno, da so mogli pristati prvi avioni. Askarske čete so skupaj z oddelki fašistov nadaljevale prodiranje na jug od Makale in se približale mestu Antalu, ki je oddaljeno približno 500 km zračne črte od abesinskega glavnega mesta Adis Abebe. Novo deževje je pa nadaljnje prodiranje zaustavilo in danes ni na tem odseku nobenih akcij. Te čete so pa tudi že naletele na prvi odpor abesinskih čet in se zaradi tega pričakuje, da bo ofenziva sedaj zaustavljena.

## Boji ob reki Setiti

LONDON, 11. novembra. Iz Asmare poročajo, da bo posvetilo italijansko vodstvo sedaj večjo pažnjo zahodnemu odseku severne fronte. Italijanske čete so po dolgih brezuspešnih poizkusih prejšnjih tednov prekoračile reko Setiti in se utaborile na levem bregu. Vendar pa so abesinske čete rasa Seluma ostale še trdno na višinah, ki obvladajo dolino reke. Italijani bodo sedaj skušali pregnati Abesince s teh položajev, da tako zavarujejo centrum svoje severne vojske in onemogočijo Abesincem načrt priti Italijanom za hrbet.

## Naglo prodiranje na jugu

PARIZ, 11. novembra. Med tem ko se je italijanska ofenziva na severnem bojišču ustavila, je na južnem bojišču v polnem razmahu. Italijanski avioni in težki topovi so Gorahej tako razrušili, da so ga Abesinci morali izprazniti in se umakniti. Boji, s katerimi so zavzeli to središče, so bili le manjši in brez večjih izgub. Istočasno pa so na desnem krilu pričeli prodirati Italijani tudi zelo naglo proti severu in so včeraj zavzeli Sasabaneh, ki leži okoli 200 km južno od Džidžige. S tem so italijanske čete zasedle večino pokrajine Ogaden. Le na zadnjem robu se italijanska fronta ni pomaknila s prvotnih položajev. Pa tudi ob meji angleške Somalije so italijanske čete daleč zaostale. Tako obstoja nevarnost, da bi Abesinci pri uspelem protinapadu mogli ogroziti celotne pozicije italijanske inžne vojske. Vrhovno poveljstvo se na tega dobro zaveda in je boke zavarovalo z močnimi motoriziranimi oddelki.

## Kaj je z abesinsko vojsko?

ADIS ABEBA, 11. novembra. V abesinski javnosti se opaža zaradi italijanskega prodiranja v Abesinijo vidno vzne mirjenje in nezadovoljstvo z abesinsko obrambno taktiko. Dasi so na vseh frontah zbrane ogromne abesinske čete, celo večje kakor so potrebne in je zaradi tega preskrbovanje z živili zelo težavno, se te čete doslej še niti enkrat niso

spustile v resne boje z Italijani. Javnost pričinja dvomiti, da bi bilo to zadržanje abesinskih čet le posledica premišljene taktike. Nastaja bojazen, da v abesinski vojski nekaj ni v redu. Na meročajnem mestu trdovratno molče in ne dajejo nobenih zadevnih pojasnil. Vsa taktika postaja zaradi tega zagonetna. Možnosti sta dve: da imajo Abesinci točno izdelan načrt, kje in kdaj bodo napadli Italijane, kar bi moglo roditi veliko presenečenje, ali pa da med posameznimi poveljniki abesinskih čet ni soglasja in je zaradi tega doslej bilo nemogoče započeti resno akcijo obrambe. Gotovo je tudi, da abesinske čete še ni-

so zadosti oborožene, dasi prihajajo dan za dnem od raznih strani novi veliki transporti orožja in municije.

## Priateljstvo z Arabci?

ADIS ABEBA, 11. novembra. Tu se je mudil poseben odposlanec jemenskega imama. Zatrjuje se, da so se vršila važna pogajanja med tem zastopnikom in negušem zaradi priateljske zveze med Jemenom in Abesinjo. Baje se pripravljala podobna zveza tudi med Abesinijo in Hedžasom. Namen teh zvez zaenkrat še ni znan.

## Italija ponuja Avstrijo Nemčiji

**V zameno naj se sklene med Italijo in Nemčijo vojaška zveza — Ozadje Aloisijevega obiska v Monakovem**

PARIZ, 11. novembra. Tu je vzbudilo ogromno senzacijo poročilo, da se je baron Alois sestel tajno z državniki Nemčije, ne da bi bil o tem kdo kakorkoli prej informiran. V zvezi s tem se govori le o tajnem pakiranju med Rimom in Berlinom. Govori se celo, da sta se te dni sešla tajno na Gardskem jezeru tudi Mussolini in Hitler. Zatrjuje se, da je Mussolini predlagal Nemčiji sklenitev vojaške zveze za primer evropske vojne. Mussolini je ponudil Nem-

čiji za to zvezo — Avstrijo. Nemčija se pa ne bi smela vrniti v Ženevo in pridružiti sankcijam proti Italiji. Iz Društva narodov bi v tem primeru izstopila tudi Italija. Ako Nemčija sprejme te predloge, bo sedanji avstrijski režim takoj zamenjan z narodnosocialističnim. Na avstrijskem ozemlju, ki bi bila nekako interesno ozemlje obeh držav, se ne bi smela voditi nobena akcija ne proti Nemčiji ne proti Italiji.

## Angliška diplomatska ofenziva

**Sporazum v Sredozemlju ali vojaške sankcije proti Italiji — Nemčija jezikek na tehtnici**

ŽENEVA, 11. novembra. V veliki evropski diplomaciji se opaža živahno zakulisno gibanje, za katerim stoji Anglija. Cilj tega gibanja je doseči med Italijo, Francijo in Anglijo sporazum, ki naj bi zagotovil angleški položaj na Sredozemskem morju in varnost angleške poti v Indijo. V tem primeru bi mogla nastopiti velika presenečenja, ki bi se kazala predvsem v spremembi angleške taktike in sploh stališča do konflikta v vzhodni Afriki. Vidni rezultat te akcije bi bil nekakšen sredozemski sporazum. Vzporedno s to akcijo, ki ima zelo malo

izgleda na uspeh, se pa vrši druga, ki naj se uveljavi v primeru, da prva propade. Njen namen je pripraviti proti Italiji najradikalnejša sredstva, ki se ne bi strahla niti blokade in niti vojaških sankcij. Na važnem razpotju stoji v tej zvezi tudi Francija, ki se bo morala kmalu odločiti, kam bo dokončno krenila. Zelo važna postavka je pri tem tudi Nemčija, katero skušajo pridobiti tako Angleži kakor Italijani. Oboji ponujajo Nemcem precejšnje koncesije. Zdi se, da so za angleške predloge glede Nemčije sedaj tudi v Parizu.

## Otvoritev nove parlamentarne sezone

**Prva seja senata in narodne skupščine — Opozicija odbila vladin predlog**

BEOGRAD, 11. novembra. Danes ob 10. uri je bilo slovesno otvorjeno novo zasedanje narodne skupščine. Seje so se udeležili skoraj vsi poslanci in vsi ministri. Ministrski predsednik je prečital ukaz o otvoritvi zasedanja, nakar se je seja zaključila. Prihodnja seja bo v sredo ob 10. uri Dnevni red: volitev stalnih odborov. Ob 10. uri se je sešel tudi se-

nat, kateremu se je po počastitvi spomina umrlega senatorja dr. Mičiča prečital otvoritveni ukaz. Po sejah je bil na željo ministrskega predsednika sestane predsednikov parlamentarnih klubov. Dr. Stojadinović je predlagal sestavo skupne vladne in opozicijske liste za odbore, kar pa je opozicija odklonila.

## Bojeviti italijanski škofje grmijo proti krščanski Abesiniji

Pred nedavnim je naš list objavil izpatriarha Schusterja, ki je zbudilo ogorčenje po vsem krščanskem svetu. Ne

baš prijeten položaj, v katerem se je znašla Italija, pa je očitno razburil tudi druge italijanske škofje, od katerih so nekateri dvignili prav ostre besede proti krščanskim Abesincem.

Omeniti je, da prinašajo te hujskaške govore raznih škofov italijanski časniki prav na široko, da bi narod bil tem bolj prepričan, da bo lažje vzdržal sankcije, če se bodo zaupali božji pomoči za čast in korist Italiji. Tako na primer prinašajo časniki neki govor monsignorja Boconcinija Duce, apostolskega nuncija pri italijanskem dvoru, ki se je podal te dni v znano romarsko mesto Loretto in v tammošnji baziliki imel govor, v katerem je naglašal potrebo, da vsak Italijan v tem trenutku, ko preživlja Italija težke preizkušnje, vzdrži vse težkoče, da bi se na ta način omogočila ena od največjih italijanskih zmag, kateri gre italijanska vojska nasproti.

Goriški nadškof Margotič pa je poslal prefektu goriške pokrajine pismo, v katerem pravi med drugim: »Smatram za potrebno, da v svojem imenu in v imenu svojih vernih duhovnikov ter vseh vernikov izrazim neomejeno udanost veliki domovini Italiji, kateri želim, da odnese v vzhodni Afriki nič manjšo zmago kakor je bila ona v svetovni vojni.« (To bi bila menda bolj dvomljiva zmaga!)

Reški škof Santin, razvpiti fašistični škof, pa je imel v reški stolnici govor, v katerem je med drugim dejal: »Vsaki sin Italije bo v tem skrajnem kotu domovine vršil svojo dolžnost. Naš narod mora dokazati svojo sveto udanost. Vse lahko se odvzame našemu narodu, toda nikdar ljubezen do domovine. Če obstoja takšna ljubezen, potem se nam ni treba z božjo pomočjo ničesar bati. Za boga in domovino se bomo borili danes in na vekov veke.«

## KRALJICA MARIJA V BUKAREŠTI.

BUKAREŠTA, 11. novembra. Sinoči je prispela semkaj jugoslovanska kraljica mati s kraljevičema Tomislavom in Andrejem. Po sprejemu se je kraljica odpeljala z romunskim kraljem in člani vladarske hiše v grad Cotroceni.

## OTVORITEV PANČEVSKEGA MOSTU

BEOGRAD, 11. novembra. Včeraj je bil na slovesen način izročen prometu novi most čez Donavo med Beogradom in Pančevim. Z otvoritvijo tega mostu je dobil Beograd tudi prvo direktno železniško zvezo z Banatom. Gradili so ga šest let in je stal 377 milijonov dinarjev. Most je eden največjih v Evropi. Nova železniška proga, ki teče preko mostu je dolga nekaj nad 20 km.

## POMORSKA POGAJANJA.

LONDON, 11. novembra. Tu se kljub napetemu mednarodnemu položaju nadaljujejo pogajanja za pomorski sporazum na prihodnji pomorski konferenci. Sedaj so v teku pogajanja med italijanskimi in angleškimi pomorskimi strokovnjaki. — Uradno se objavlja, da se vodijo ta posvetovanja neodvisno od položaja na Sredozemskem morju. Angleška admiraliteta želi izvedeti, kakšno stališče bo zavzela Italija na pomorski konferenci in kakšne so njene želje in predlogi z ozirom na moč italijanske vojne mornarice.

## KARTE V NEMČIJI.

BERLIN, 11. novembra. Nemčija namerava zaradi zmanjšanja uvoza živil uvesti karte za meso in kruh. Karte za maslo so že natisnjene.

„Cuvaite Jugoslavijo“

# Judenburg, Judenburg, ti mesto naše bolečine

**K blagoslovitvi spominske kapelice na judenburškem pokopališču, kjer počiva 83 slovenskih vojnih žrtev, je pohitelo preko 100 slovenskih mož in fantov - Častno zastopstvo iz Maribora z g. D. Rogličem na čelu - Prisrčen potek včerajšnjih spominskih slavnosti, pri katerih so turobno donele tudi slovanske žalostinke**

Judenburg, mesto medvojnega trpljenja in žrtvovanja naših kranjskih Janezov, slovenskih mož in fantov, ki so služili pri nekdanjem avstrijskem 17. pešpolku, si je včeraj v nedeljo nadel praznično obleko. Raz vseh hiš so plapolale zastave, na Glavnem trgu je bila postavljena okrašena tribuna za sprejem napovedanega štajerskega deželnega glavarja dr. Stepana, vse je hitelo, da bi bil praznik včerajšnje svečane blagoslovitve spominske kapelice na judenburškem pokopališču, kjer spi svoje večno spanje tudi 83 slovenskih mož in fantov, čim polnejši pietete in spominske počastitve. Judenburg, mesto žalostnega spomina na mučeniške judenburške žrtve, ki so bile prvi signal k upor in novi dobi, je predvčerajšnjim ljubeznivo in slovesno sprejemal preko 100 naših mož in fantov vseh stanov in poklicev, ki so prišli iz vseh delov dravske banovine, da se priključijo svečani in pomenljivi počastitvi hvaležnega spomina padlim našim vojakom. Iz Maribora so odšli, bilo jih je okoli 40, ki so se v soboto popoldne ob 2. odpeljali s Putnikovim avtokarjem izpred hotela »Orel« preko Dravograda in Labudske doline v Judenburg. Iz Ljubljane ter ljubljanske okolice, Kranja in Tržiča, Celja in Murske Sote so se dvignili ter se v avtobusih odpeljali na mesto spominske počastitve.

Judenburg je svečano in ljubeznivo sprejemal goste. Na vsak korak je bilo ob svidenju naših »Janezov« z judenburškimi znanci videti, kako zelo so bili naši »Janezi« pripravljeni k srcu judenburškemu meščanom in občanom. V soboto zvečer je bil v dvorani hotela »Pri pošti« slovesen pozdravni večer, ki ga je priredil gostom iz Slovenije judenburški pripravljalni odbor. Dvorana je bila okusno pripravljena in okrašena, videti je bilo tudi jugoslovansko trobojnico. Pozdravni večer je s toplo občutenimi besedami otvoril predsednik pripravljalnega odbora za prireditev spominske kapelice na judenburškem pokopališču g. svetnik Schenk. Sledili so potem govori župnika Hafnerja, ki je zastopal tudi ljubljanskega škofa in ki je spregovoril najprej v slovenščini, potem pa v nemščini. Iskreno dobrodošlico je izrekel zbranim gostom judenburški župan dr. Haidacher. Sledili so še drugi govori, vmes pa je svirala vojaška godba graškega pešpolka in je donela toplo pozdravljena slovanska pesem, ki je donela iz grl naših fantov, ki so odpeli izbran spored naših pesmi, ki so Judenburžane globoko dirnile. Pozdravni večer je potekel v znamenju prav prisrčne družabnosti ter obujanja spominov na leta skupnega vojaškega življenja in trpljenja.

Včeraj, v nedeljo dopoldne pa se je takoj po 9. uri pričela zbirati na judenburškem Glavnem trgu množica meščanov in okoličanov, prikorakala je tudi vojaška častna četa, v spreved so se formirale razne formacije od zveze bojnih tovarišev pa do mladinskih skupin, v bližini slavnostnega odra na trgu pa so se zbrali slovenski fantje in moške. Ob pol 10. bi imel priti štajerski deželni glavar dr. Stepan, ki ga pa radi zadržanosti ni bilo, mesto njega je prišel svetnik Krenn. Na oder je stopil judenburški župan dr. Haidacher in pozdravil zastopnika deželnega glavarja ter vse ostale, nakar se je razvil z godbo na čelu mogočen spreved na judenburško pokopališče. Ob straneh je stala po ulicah velika množica, pri kateri je zbujala posebno pozornost strumna četa v spreved vključenih naših fantov in mož. Na pokopališču je bila najprej tiha sv. maša, ki jo je ob asistenci judenburškega dekanja in župnika Jerneja Hafnerja opravil odposlanec graškega škofa divizijski vojaški župnik dr. Maurer. Med sv. mašo je svirala vojaška godba Schubertovo mašo, pri glavnih delih maše pa je častna četa od-

dajala razanin salve. Po končani maši so se vsi navzoči zbrali ob blizu stoječi spominski kapelici, ki dela prav učinkovit vtis. V ozadju je predstavljen umirajoči vojak na bojnem polju, delo judenburškega umetnika Thome, pod to sliko je marmorna menza, na prednji strani pa so vklesana imena umrlih vojakov. Blagoslovitev je opravil s primernim nagovorom dr. Maurer, nakar je zbor slovenskih mož in fantov odpel žalostinko »Blagor mu«. Sledil je govor zaslužnega predsednika pripravljalnega odbora za postavitev spominske kapelice na judenburškem pokopališču pokopanim žrtvam svetovne vojne svetnik Schenk, ki je pozdravil navzoče avstrijske zastopnike, nato pa imenoma naše oficijelne zastopnike, in sicer dr. Vončina kot zastopnika banske uprave, ljubljanskega podžupana prof. Evgena Jarca, mariborskega podžupana g. F. Žebota in celjskega magistratnega direktorja g. Šubica, nato župnika Hafnerja, ki je povdarjal moment miru in ljubezni, govoril je tudi bivši višji častnik 17. pešp. Kautz. Nato je govoril zastopnik štajerskega deželnega glavarja svetnik Krenn. Končno je zaprosil svetnik Schenk judenburškega župana dr. Haidacherja, da prevzame kapelico v varstvo. Potem ko je župan dr. Haidacher s primernim nagovorom v imenu judenburške občine prevzel kapelico v varstvo judenburške občine, je intonirala vojaška godba žalostinko, poedine avstrijske vojaške deputacije so položile na grob svoje vence, tako med drugim vojno tovarištvo 27. in 17. pešpolka, 9. lovškega polka in 3. strelskega polka, vojnih invalidov, šolske mladine, pa tudi štajersao deželno glavarstvo, judenburško mestno poveljstvo, judenburška mestna občina, pripravljalni odbor za prireditev spominske kapelice, ki jo je zazidala tvrdka Felicetti, so se spomnili s krasnimi venci nesrečnih žrtev svetovne vojne, ki imajo na judenburškem pokopališču svoje poslednje domovanje.

Niso pa pozabili na oddolžitve naši moške in fantje, ki so prihiteli v Judenburg k tej pletetni počastitvi v tako lepem in častnem številu. Mariborski pripravljalni odbor je po g. D. Rogliču položil na spominsko mesto krasen pozlačen lovorjev venec z narodnim trakom ter z napisom »Mariborski tovariši umrli 17. pešpolka«. Krasen venec je delo mariborskega vrtnarja g. Jemeca.

Lepe vence so prinesli tudi zastopniki Tržiča in Kranja, ljubljanskega Bežigrada in oblasnega odbora vojnih invalidov, ter ljubljanski tovariši, ki so prinesli lepo srebrno lovorjevo plaketo. Pripravljalni odbor v Ljubljani pa je položil na spominsko mesto krasno izdelano žaro z zemljo iz vseh delov Slovenije, na žari pa je napis, povzet po županišču »Prsti slovenske vam pošilja domovina, da bode v grobu lažja vam tujina«.

Iz grl naših pevcev je turobno odmevala žalostinka »Vigred« in po tako zaključenih spominskih slovesnostih na pokopališču se je množica zgrnila ob spomeniku padlim vojakom, kjer so zopet slovenski pevci zapeli aalostinko »Človek glej«, nakar je bila pred zastopnikom deželnega glavarja in judenburškim mestnim poveljnikom majorjem Frišwrtom defilacija častne čete, tovariških vojnih in drugih formacij z godbo na čelu. Zaključek spominskih svečanosti je tvoril slovesen banket »Pri pošti«, na katerem so spregovorili iskrene besede judenburški župan dr. Haidacher, župnik Hafner, svetnik Schenk, zastopnik bana dr. Vončina, ljubljanski podžupan Evgen Jarc in drugi. Slovenski govorniki so govorili najprej v slovenščini, potem pa v nemščini. V teku popoldneva so se naši fantje in moške poslavljali od Judenburžanov, ki so jih ob slovesu toplo pozdravljali. Mariborčani so se poslovili od Judenburga ob 3. popoldne in se preko Wolfšberga, mimo Sv. Andraža in Sv. Pavla ter Labuda in preko Dravograda vrnili včeraj zvečer v Maribor.

Poleg ljubljanskega pripravljalnega odbora je vodil živahne in vnete priprave poseben mariborski pripravljalni odbor, ki mu je načeloval neutrudni in za vse dobro ter plemenito vedno vne g. Drago Roglič. Z njim vred so pohiteli v Judenburg tudi drugi tovariši sedemnajstniki, med drugim polkovnik Vidmar, kapetan Gnuš, inž. Keršič, tovarnar Reich, trgovec Paš, vrtnar Jemec, trgovec Kovčič, brivec Pirc, trgovec Prelesnik in restavratore Grahor. Tovariše 97. pešpolka pa je zastopal iz Maribora upravni »Jutra in Večernika« g. Slavko Reja. Vrlim pripravljalcem mariborskim toplu zahvala in priznanje, predvsem g. Dragu Rogliču. Včerajšnje judenburške slovesnosti pa bodo vsem udeležencem ostale v trajnem spominu.

gulira in zniža najemnine v vseh svojih hišah, predvsem pa v zasilnih stanovanjih. Ob zaključku svojih izvajanj, ki so jih zborovalci večkrat prekinjali z burnim pritrdjevanjem, je pozval vse navzoče, naj se strnejo v močno falango, ki bo mogla končno streči trmoglavosti hišnih posestnikov in izbojevati zaželeno stanovanjsko zaščito. V ta namen bo v kratkem sklicalo društvo velik protestni shod, ki se ga bodo udeležili vsi mariborski stanovanjski najemniki.

O vseh dosedanjih prizadevanjih društva stanovanjskih najemnikov za znižanje pretirano visokih najemnin je nato poročal g. Jože Mohorko. Predložil je zborovalcem vse težave, ki jih ima društvo pri svojih intervencijah in pri raznih akcijah, ki jih je pokrenilo, da bi vsaj malo ublažilo obupen današnji položaj stanovanjskih najemnikov. Navajal je številke deložacij, številke brezdomcev, ševilke vagonarjev in barakarjev, ki s strahom gledajo, kako bodo preživeli letošnjo zimo. Zatrjeval je, da mestna občina mariborska vse premalo skrbi za stanovanja in da je sramotno za njo, da mora znova naročiti vagonce, v katerih bodo prebivali siromašni brezdomci. Mnenja je, da bi morala mestna občina mariborska zidati večje hiše, da bi na ta način omilila stanovanjsko krizo, ki je vedno hujša in ki se vedno bolj zajeja v naše gospodarstvo.

Na shodu je bila nato sprejeta soglasno naslednja resolucija:

Stanovanjski najemniki ugotavljajo, da so padli zaslužki vseh duševnih in ročnih delavcev visoko pod življenjski minimum, tako, da je resno ogrožen njih življenjski obstoj. Ugotavljajo, da se stanovanjske najemnine niso nič znižale, ter so še vedno tako visoke kot so bile za časa dobre konjunktore. Že sedaj se širijo vesti, da bo treba napraviti vagonce, ker je vedno več deložacij. Vzroki teh deložacij so vedno eni in isti: ne more plačati najemnine.

Da se odpomore temu, zahtevamo, da se brezpogojno znižajo visoko pretirane sedanji nizki dohodki »sedogovarajoče« najemnine za najmanj 30%. Da izda resorni minister zakon, s katerim regulira najemnine in zaščiti stanovanjske najemnike. Mali obrtniki in trgovci zaradi slabe kupne moči delavcev in nameščencev komaj životarijo, zato zahtevamo, da se enako kot stanovanjske najemnine znižajo tudi najemnine za poslovne lokale. Priznavamo, da gospodarska kriza ni prizanesla naši državi, vendar smo mnenja, naj se breme krize razdeli na vsa ramena, ne pa samo na ramena najslabejšega.

Za dosego znižanja pretiranih najemnin se bomo poslužili vseh legalnih poti, ter pooblašamo Društvo stanovanjskih najemnikov in najemnikov poslovnih lokalov v Mariboru, da stori vse korake, ki bodo potrebni v ta namen. Kakor priznamo potrebo zaščite kmetov, tako zahtevamo, da se zaščiti tudi drugi stanovni, ki so te zaščite potrebni.

## Ptujske novice

Dan Jadranske straže se je v Ptuj proslavil na svečan način v prosvetni dvorani Mladike. Svečanost je otvoril podpredsednik krajevnega odbora mestni poveljnik inž. major g. Manojlovič Pavle. Pozdravil je navzoče predstavniške oblasti in uradov ter omenil pomen te proslave. — Slavnostni govor je imel učitelj Šestan Dušan, ki je med drugim naglasil važnost našega morja v gospodarskem in političnem oziru. — Učenka meščanske šole Runovec Danica je recitala pesem »Naš Jadrane«, gimnazijec Vošnjak pa »Naši bratje iz Trsta«. — Sodeloval je tudi orkester Podmladka Jadranske straže na gimnaziji. — Nato je zapel pevski zbor meščanske šole tri krasne pesmi, nakar je podpredsednik lepo uspelo slavnost zaključil.

Gledališka sezona v Ptuj. Dramatično društvo v Ptuj je otvorilo gledališko sezono. Prva predstava je bila v torek 5. t. m. Uprizorili so dramo »Sin«. Igro so ponovili v petek 8. t. m. Obe predstavi sta bili srednje iskani. Igralci so bili v vsakem oziru kos svoji nalogi. — Prihodnjič pride na vrsto veseloligra »Cerkvena miš«.

## Socialna vprašanja

### Protestni shod stanovanjskih najemnikov

**Mariborski stanovanjski najemniki zahtevajo znižanje najemnin za najmanj 30% — Sprejeta resolucija**

Včeraj dopoldne ob pol 11. uri je bil na verandi »Unioña« protestni shod proti visokim najemninam v stanovanjskih hišah in proti pretirano visokim najemninam za poslovne lokale, ki ga je sklicalo mariborsko Društvo stanovanjskih najemnikov. Za protestni shod, ki ga je društvo nameravalo sklicati že v oktobru, pa je bil prepovedan, je bilo med stanovanjskimi najemniki precejšnje zanimanje. Na shodu sta poročala predsednik društva stanovanjskih najemnikov g. Tone Baž in odbornik g. Jože Mohorko.

Prvi govornik je v daljših izvajanjih orisal pereče najemninsko vprašanje, ki se vleče ež vsa leta po vojni sem in kot mora tlačiti stanovanjske najemnike in najemnike trgovskih in obrtnih lokalov. Poudaril je, da so najemnine v Mariboru prav tako visoke, kakor v Ljubljani ali v Zagrebu. Dokazal je, da morajo nekateri najemniki plačevati tretjino in še več, svojih mesečnih prejemkov samo za streho. Še bolj pereč pa je postal sta-

novanjski problem po zadnjem znižanju plač državnim in samoupravnim nastavljenjem. Ti so tako hudo prizadeti, da se bodo morali mnogi izseliti iz svojih stanovanj in si poiskati manjša in prav skromna stanovanja. Naglasil je, da se hišni posestniki v Mariboru niso prav nič zganili, da bi znižali visoke najemnine. Nekateri so to storili, vendar pa je njihovo znižanje naravnost malenkostno in se ne da nikakor primerjati z občutnim znižanjem prejemkov.

V svojih nadaljnjih izvajanjih se je govornik zavzemal za znižanje cen električnemu toku, pri katerem zasluži mestna občina vsako leto težke milijone. Končno je še med drugim omenjal najemnine v mestnih stanovanjskih hišah, ki naj bi bile regulator za hišne posestnike, pa je prav nasprotno, ker so najemnine v mestnih hišah višje, kot jih zahtevajo nekateri hišni posestniki. Apeliral je na upravo mestnih stanovanjskih hiš, naj vsaj sedaj, ko je znižanje najemnin potrebno kakor še nikoli, nemudoma re-

# Mariborske in okoliške novice

## „Durek“ s krvavim koncem

Oče z nožem, sin s sekuro — Žrtev igralske strasti se bori v mariborski bolnišnici s smrtjo

Včeraj popoldne so pri nekem posestniku v Slivnici pri Mariboru kvartali. Za mizo so bili gospodar Jože, njegov sin Ivan in 20letni Janko Kristan, in sta ga oba povabila, da bodo nekajkrat vrgli »dureka«. Res so kvartali celo popoldne in se je igra nadaljevala še pozno v noč. Igralska strast se je vedno bolj razvnela, čeprav niso igrali za denar. Usoda je hotela, da je mladi Janko skočil vsako igro dobil in oba »dureka« sta se zaradi tega silno razburjala. Ob 23. uri je bila mera zvrhana. Oče Jože je po-

grabil dolg nož in z njim zabodel Kristana v hrbet, da mu je ranil pljuča. Toda to še ni bilo dovolj. Tudi sin se je hotel maščevati za izgubljene partije. Iztačnil je sekuro in z njo navalil na mladeniča, ki pa je kljub zabodljavi bil še toliko pri moči, da se je dvema udarcema s sekuro še pravočasno umaknil, sicer bi bil prav gotovo ob življenje. Nesrečnega mladeniča, ki se je koj nato zgrudil in močno krvavel, so prepeljali v mariborsko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

## Ljubosumnost s krvavimi posledicami

V soboto okrog 12. ure se je odigral na Vodnikovem trgu razburljiv dogodek, in sicer kot posledica strupene ljubosumnosti. Na omenjenem trgu sta se namreč spoprijela dva moška, ki sta se obdelala s palicami ter se metala po tleh, dočim je neka ženska glasno klicala na pomoč. Ker je ob tem času na omenjenem trgu precejšen promet, so se takoj zbrale množice ljudi, ki so skušale oba boreča se moška spraviti narazen. Obveščena je bila tudi policija, ki je bila takoj na mestu ter ju je ločila. Pri tem je eden obležal v mlaki krvi, z več zevajočimi ranami na glavi, dočim je drugi zadobil le lažje poškodbe. Policija je napadalca aretirala, poškodovanega pa so reševalci prepeljali v tukajšnjo bolnišnico. Pri zaslišanju na policiji je napadalec izpovedal, da se piše Ivan Drašbajer, je 54 let star in po poklicu zidar ter stanuje v Metelkovi ulici 7. Izpovedal je nadalje, da je zasledoval svojo ženo Marijo, ki jo je zalotil v neki gostilni na Koroški cesti v družbi 50letnega zidarja Aloiza Radoliča. Ker mu je bilo znano, da hodi njegova žena z Radoličem, je na cesti tako dolgo čakal, dokler nista oba zadustila lokala, ter ju zasledoval do Vodnikovega trga. Nenadoma ga je pograbila huda jeza ter je svojega tekmeča pričel obdelavati s palico. Po zaslišanju ga je policija zopet izpustila.

## Hrvatski planinci zaslužnemu planincu dr. Senjorju

V soboto popoldne je prispela na Pohorje skupina hrvatskih planincev, članov zagrebškega »Sljemena«. Prinesli so s seboj diplomu častnega članstva našemu zaslužnemu planinskemu organizatorju, bivšemu predsedniku mariborske podružnice SPD g. dr. Davorinu Senjorju. Ob tej priliki so se zbrali pri Mariborski koči številni planinski prvaki in so se spregovorile tople in pristranske čestitke v imenu mariborske podružnice SPD nien podpredsednik g. inž. Jelenec. Sledila je topla občutena beseda g. dr. Bergoča, ki je proslavljal slavljenceve zasluge za razmah našega planinstva. Obema govornikom se je priključil še g. Ljudevit Zorut. V ljubeznivem planinskem pogovornstvu je potekla iskrena planinska slovesnost. Hrvatski planinski gostje so se včeraj zvečer odpeljali nazaj v Zagreb.

**Smrtna kosa.** Umrla sta Anton Zelenko, posestnik v Podvincih, sta 73 let in Ivana Arnuš, prevžitkarica v Dornavi, stara 69 let. Blag jima spomin!

**Voja tovariša kralja Aleksandra I.** Ta mesec bo 20. obletnica junaškega in mučeniškega prehoda srbske vojske preko albanskih gor. Ob tej 20. obletnici imamo Mariborčani dva skrita slavljenca, ki se smeta po svoječasnem dekretu nazivati vojna druga kralja Aleksandra I. Omenjena slavljenca sta ugledni mariborski veletrgovca in nacionalni delavca g. Rado Lenarč ter popularni dimnikarski mojster Ljudevit Pucelj. Iskreno čestitamo!

**Lep večer mariborske mornariške sekcije JS.** V spodnji kazinski dvorani je v soboto priredila mornariška sekcija Jadranske straže lep mornariški večer, posvečen spominu na dogodek, ko so pred

17 leti prvič zaploplale naše zastave na Jadranu. Dvorana je bila okusno okrašena z emblemi Jadranske straže, s kraljevo sliko in z zelenjem. Obisk prireditve naših mornarjev je lep, kar dokazuje, da ima pokret Jadranske straže ogromno število prijateljev tudi na severu naše države. Uvodoma je vse navzoče toplo pozdravil predsednik mornariške sekcije g. Karl Jug. Po vzkliku našemu mlademu kralju je godba zaigrala državno himno. Oktet mornariške sekcije pa je zapel močno pesem »Buči morje«. Nato se je razvila pri pogrnjenih mizah prava tovariška zabava, ki je trajala pozno v noč. Tudi je bil še na sporedu pevski nastop g. Frana, ki je bil deležen toplega priznanja. Naj omenimo še, da šteje mornariška sekcija 160 članov in da je bila ustanovljena na pobudo in prizadevanje g. Juga leta 1933.

**Ljudska univerza v Mariboru.** Danes v ponedeljek ob 20. uri predava odlični hrvaški skladatelj in glasbeni pedagog g. Anton Dobronić iz Zagreba o vstvarjanju naše glasbene kulture.

**Pomočnik.** Bačja plača znanemu prijavitelju 10.000 dinarjev. Pišite, kam naj pošljemo denar?

**Ustanovni občni zbor Udruženja diplomiranih ekonomistov in komercialistov** se vrši v torek 12. t. m. ob 20. uri v Aljaževi sobi hotela »Orel«. Vabljeni so vsi diplomirani visokošolci ekonomske, socijalne, komercialne in finančne politične ved. — Pripravljalni odbor.

**15. akademski ples** priredi društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru, dne 4. januarja 1936. Prosimo ostala društva, da to upoštevajo. — Odbor.

**Hotel »Orel«.** Vsako soboto, nedeljo in praznik koncert. Priznana dobra kuhinja, specialni menuji, mesnate in ribje specialitete, domače prekajene klobase; izborna jeruzalemska in dalmatinska vina. V dvorani točilne cene.

**Ponedeljek, torek kabaretni večer, sredi Svengali. Velika kavarna.**

**Zahvala.** Ob priliki prenovitve in blagoslovitve križa pri gg. Alojziju in Julijani Šantl, pos. v Vukovju, občina Sv. Marijeta ob Pesnici, se je nabralo za revne učence 328 Din 25 p ter za ta znesek nabavilo obuvala za uboge šolarje. Za to lepo pozornost in darilo se vsem darovalcem v imenu revnih učencev iskreno zahvaljuje šolsko upraviteljstvo Sv. Marijeta ob Pesnici.

**Splavarji so našli obešeno** včeraj zjutraj na vrbovju na levem dravskem bregu pod klavniško restavracijo. Obešene je 24 do 26 let star in čedno oblečen. Splavarji so o tem obvestili policijo in so nato prispeli na lice mesta zdravnik dr. Zorjari, nadzorni. Sinodej, detektiv g. Trpin in daktiloskop Groh, ki je tudi slikal. Neznavec je na dvorišču klavniške restavracije odrezal tri pare zanik iz močnega motvoza in se v deževni sobotni noči obesil.

**Nezgodna gledališka igralca Maksa Furjana.** Ko je avtobus, ki vozi na progi Maribor—Gornja Radgona, peljal v soboto popoldne po Aleksandrovi cesti, je pri Benkovi trgovini prekoračil cesto 31letni gled. igralec Maks Furjan. Šofer je sicer dal predpisano svarilo s hupo, toda Furjan je najbrže signal preslišal, tako, da je prišel pod avtobus, ki je seveda takoj obstal. Ljudje so prestrašeni izvlekli Furjana izpod kolesa, a na kraj nesreče so tudi takoj prišli mariborski

reševalci, ki so ga nemudoma prepeljali v tukajšnjo bolnišnico. Tam so ugotovili, da je Furjan zadobil k sreči le lažje poškodbe na glavi. V bolnišnici je Furjan izpovedal, da ne ve, kako je prišel pod avtobus, ker je zadnje dni silno deprimiran in duševno potr. Zavedel se je šele takrat, ko so ga izvlekli izpod avtobusa.

**Nenavadna nesreča.** Včeraj popoldne je ginal 40letni kolar Franc Janžekovič od Sv. Benedikta k Sv. Lenartu v Slov. goricah telico za svojega gospodarja. Med potjo se je žival splašila in potegnila Janžekoviča za seboj. Pri tem je mož padel, kar je postalo zanj usodno. Janžekovič je namreč imel v notranjem žepu suknja dolga mesarski nož, na katerega se je pri padcu zabodel v levo stran prsi. Nevarno ranjeni Janžekovič se zdravi v mariborski bolnišnici.

**Splavarjeva nezgoda.** Včeraj se je pri sestavljanju splava ponesrečil 20letni splavar Peter Ferlič v Dupleku. Na mladeniča je padel težek tram in mu zdrobil levo ramo. Splavarja so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

**Trije »novinarji« aretirani.** Mariborska policija je danes zjutraj aretirala tri mlajše moške z našega juga, ki so se izdajali za novinarje, niso pa tega mogli dokazati s praviimi novinarskimi legitimacijami. Ugotovili so, da so ti trije »novinarji« pobirali pri raznih mariborskih trdkih inserate za neki beograjski »stručni list«. Seveda so njihovo delovanje na škodo solidnih listov in akviziterjev preprečili in bodo morali oditi tja, odkoder so prišli. Trdke svarimo pred takimi gosti.

V vsake slovensko hišo **»Večernik«**

## Kulturni razgledi

### Četrta razstava »Brazde«

Velika kazinska dvorana, od 3. do vključno 17. t. m.

Naposled se je, z idealizmom in po-zrtvovalnostjo naših likovnih umetnikov, vendarle posrečilo ustvariti tudi iz Maribora torišče in središče uveljavljanja slovenskega slikarstva ter kiparstva. O tem nam pričajo redne razstave »Brazde« in njenih gostov, priča nam pa še posebno sedanja četrta, ki je po številu razstavljalcev najbolj raznolika in po kvaliteti del nedvoumno najboljša od dosedanjih domačega kluba. Saj nam kaže kar slike šestih slikarjev ter kipe treh kiparjev.

Sredino dvorane je zasedel s sedmimi slikami akad. slikar prof. Karel Jirak, ki je razstavil tudi največje platno te razstave »Portretno skupino otrok tovarnarja Hutterja«, v kateri je izpričal mnogo znanja. Sicer nam pa kaže vedno nove razvoje in veliko razgibanost, stremično po napredku in dozoretnu. Nekateri dela so v tem oziru kar odkritje, tako n. pr. »Malo pristanišče«. Raznolik v tehniki, načinu podajanja in motivih je še bolj kakor Jirak akad. slikar prof. Ivan Kos, ki je razstavil največ, kar 15 del, med njimi 3 grafike, več olj in akvarelov. Najmočnejši je v nekaterih akvarelih, a tudi med olji so dela, ki izpričujejo njegovo dozorevanje.

Z izrazito osebno noto se predstavlja s svojimi štirimi »Škofjeloškimi motivi« akad. slikar prof. Franjo Košir. Podobnost motivov oživlja način gledanja in uporaba barv, ki dokazuje talent umetnika. Najmlajši med slikarji, akad. slikar Zoran Mušič se je predstavil tokrat s šestimi originali in tremi kopijami Špancev Greca in Goye. Te kopije seveda niso aдекватne originalom, nam pa govore dovolj zgovorno, da se je mladi umetnik oborožil za pot v umetniško življenje s solidnim tehničnim znanjem ter zdravo ambicijo. V originalih kaže svojo noto, ki je morda rahlo še pod uplivom vzorov, a mnogo obetajoča. Tudi portretna studija »A. Š.« nam to potrjuje.

Ustaljen in zrel se nam predstavlja s svojimi 7. deli akad. slikar prof. Albert Sirk. Njegova dela so močno razgibana, kar doseže včasih s preprostimi, a učinkovitimi sredstvi (»Po napornem delu«). Mojštrsko se predstavlja tudi kot akvarelist, zlasti s svojim morda naj-

## GRAJSKI KINO Telefon 22-16

Do vključno srede najboljši in najlepši Greta Garbo film

## „Pisani pajčolan“

v nemškem jeziku. Velefilm za katerega vlada prav ogromen interes in prosimo, da ga nikdo ne zamudi, ker se predvajanje filma ne more podaljšati. — Od četrta dalje pride ponovno v naš kino prav velika senzacija

## „Križari“

Več milijonsko vledelo v nemškem jeziku.

**Kino Union.** Danes najpopularnejša opereta »Ptičar«, pravi ljudski komad od Karla Zeller-ja. Film poln zabave, glasbe in petja. V gl. vlogah Lij Dagover, Wolf Albach Retty in Marija Andergast.

## Narodna gledališče

### REPERTOAR.

Ponedeljek, 11. novembra: Zaprto.  
Torek, 12. novembra ob 20. uri: »Be-neška noč«. Red B.

Sreda, 13. novembra: Zaprto.  
Četrtek, 14. novembra ob 20. uri: »Medvedji ples«. Red A.

V soboto, 16. t. m. bo poslovlina predstava in štiridesetletni jubilej upokojene priljubljene igralka Štefke Dragulinovičeve. Ob tej priliki bo premiera Frankove vesele igre »Vihar v kozarcu«, ki so jo lani uprizorili tudi v ljubljanski drami z velikim uspehom. Slavljenka igra glavno žensko vlogo, razen nje pa še nastopijo Kraljeva, Starčeva, Gorinškova, Grom, Nakrst, Rasberger Gorinšek, Košuta, Košič, P. Kovič in Blaž. Opozarjamo na to redko slavlje, že danes vse mariborsko občinstvo, ki naj zaslužno umetnico počasti s polnoštevilnim obiskom njene poslovlilne predstave. Bloki pri tej predstavi ne bodo veljali.

boljšim delom te razstave, z »Ribami«. Čisto trdno dograjen kot slikar fine kulture, tehnike, okusa in občutja stoji akad. slikar Anton Trstenjak. Njegovi 10 olj, guašev in akvarelov dokazuje, da je mojster v vseh treh tehnikah. Od svojih začetnih lužinskih folklorističnih motivov kaže prefinjeni napredek v »Oblačenju gornjelužiske neveste«, v tej tehniki je pa pokazal tu višek v guašu »Mati«. Prav tako izrazit je pa tudi v krajini in »Cveticah«.

Med kiparji je najmočnejše zastopan s 6 deli, akad. kipar Vladimir Stoviček. Najboljši je njegov »Torzo« (les), višek njegove dovršene tehnike se pa kaže v plaketah. Stoviček razstavlja tudi edino bronco (»Plesalca«), Gabriel Kolbič in Josip Sarnič sta oba mlada, a nedvoumno talentirana in obetajoča kiparja. Že s temi 7 slikami, ki sta jih pokazala pri tem prvem nastopu, sta izpričala, da si nista zamar izbrala kiparskega poklica. Po teh delih sodeč je močnejši Kolbič, toda določnejša sodba bi bila sedaj še preuranjena in zato morda krivična. Bolje je torej, da počakamo na prihodnjo razstavo, na kateri bosta nudila za to morda več priložnosti.

V celoti je, kakor rečeno, ta razstava kvalitativno prav dobra in bi že zaradi tega zaslužila več pozornosti s strani javnosti, kakor jo je deležna. Pred vsem bi pa apeliral na tiste naše ljudi, ki mečejo tako radi denar za razne po naključju jim vsiljene izdelke brez umetniške vrednosti, ali pa za neokusne tuje reprodukcije, naj bi obiskali to razstavo domače umetnosti in dokazali, da niso brez vsega razumevanja za naša umetniška stremjenja. V primeri z ničvrednim kičem so cene del te razstave tako nizke, kakor bolj biti sploh več ne morejo, mimo tega se dajo dogovoriti tudi posebni pogoji. Ali ni žalostno, da je na tej najboljši vseh razstav »Brazde« prodano doslej komaj — eno samo delo?

### Kdo bi verjel

da v Mariboru ni tovarne in večjega podjetja, kjer bi bili zaposleni sami domačini?

MARJ SKALAN

ROMAN

## Sida Silanova

To je različno. Ni starosti, a tudi ni mladosti. Veš, kaj je resnična mladost? Čas, ko si neumna kakor goska in hodiš po svetu z očmi, ki vidijo vse samo v cvetju, ne vidijo pa za tem cvetjem trnja in črvov, ki razkrajajo lepoto. Samo to je resnična mladost. Najina je že za nama. Ne vrne se več. Oči so se odprle in vidijo tudi v stvarih in reči in skozi nje. — Brezpogojna vera se je razgubila, namesto nje je stopila misel. Misel je pa smrt vere, saj si mi sama neko tako dejala, ali podobno. Se spominjaš?»

»Morda.«

»Vidiš, nisem pozabila. Bilo je takrat. Toda ne, ne maram se spominjati tistih dni. Pogrnila sem jih s težkim črnim zagrinjalom. Naj počivajo v miru, kakor mrličji v grobeh. Čemu bi s svojim razkranjem zastrupljali sedanost? Spominjajmo se jih samo takrat, kadar jim prižgemo lučke, da jim svetijo v mrak večnosti, ki je od vseh skrivnosti zadnja in najgloblja skrivnost...«

XXVIII.

Hrušniška društva so priredila velik narodni tabor in ljudsko veselico. Prišli so gosti od blizu in daleč, največ pa iz Maribora, od koder je pripeljal na postajo ob Dravi poseben vlak zastopnike vo-

dilnih društev in več sto ljudi obojega spola. Na dvorišču Društvenega doma je bil postavljen oder za govornike, za njim se je širil prostor za nastop, naokoli so pa bile postavljene mize ter klopi za gledalce in pivce. Trške hiše so bile okrašene z državnimi zastavami in zelenjem, po edini široki cesti med večinoma raztresenimi hišami je pa valovalo živahno vrvenje. Sejmarji, krošnjariji in berači so pridno izrabljali redko priliko lahkega zaslужka. Posebno beračev se je naglavo toliko, da so zasedli skoraj vse ovinke in ogle ter razkazovali svoje pokvečene ude, oslepele oči ali druge libe in bolezni. Trški veljaki so sprejemali goste pri slavoloku pod trgov s skrbno pripravljenimi govori in naštevati imena vseh po memnih in nepomembnih osebnosti.

Ko so se pričeli dolgovezni govori o potrebi utrjevanja narodne in državne meje, so se zgrnile vse množice na dvorišče Društvenega doma okoli govorniškega odra. Dr. Branko Kasjak, ki je stal s skupino akademikov in drugih mlajših inteligentov, si je nervozno grizel ustnice.

»Tako rešujejo našo mejo!« je dejal živinozdravniku Soršaku in ostalim. »Kot losalno. Danes se kar cede od besed. ka-

ko naj se tu v obmejnem ozemlju dvigne narodna zavest in gospodarska ter socialna neodvisnost, jutri pa, ko bodo spet sedeli v svojih uradih, po gostilnah, kavarinah ali pa doma pri svojih družinah, bo »ogrožena meja« pozabljena, kakor da je ni in je nikoli ni bilo. Pa recite, če ne tičimo Slovenci še vedno v roman tiki prve polovice in sredine devetnajstega stoletja? Kakor da bi se dali obmejni problemi rešiti s takimi zborovanji in veselicami. Bo poslej pri nas manj narodne mladosti in nezavednosti, manj gospodarske in socialne bede, manj prosvetne in kulturne zaostalosti ter politične nezrelosti?

»Vraga,« je dejal Soršak. »Vse bo, kakor je bilo. Nemčurski objestneži bodo dalje zastrupljali nezavedne množice, pohorski proletariati bo pa še bolj stradal, ko bo zapravljen danes še zadnje pare za »narodno navdušenje.«

»Tako je,« so pritrdili drugi.

»In vendar,« je nadaljeval koncipient, »bi bilo treba poseči z gigantskimi silami v vsoto to gnilobo, ki nas zastruplja prav do obisti in mozga. Treba bi bilo zadušiti demoralizacijo, ki sta jo zasejala revščina in politika; treba bi bilo dvigniti ubito gospodarstvo in denarstvo ter nuditi strahotnim vsaj zadosti velik kos črnega kruha. Govori kdo o tem?«

»In če bi tudi govoril, z besedami ni še nič opravljenega,« je pripomnil nekdo.

»Pa tisto vedno naglašano bojevanje proti nemškutariji!« je vzklil Soršak.

»V narodni državi tega vprašanja sploh ne bi smelo biti. Je naša zasebna stvar? Ne, za vse to bi se morala brigati oblast sama.«

»Kličejo te na branik, če pa izpuliš komu zaradi tega le eno samo dlako, te obtožijo in zapro. Odšipni tujcu ali rene-gatu le centimeter repa, pa bo bežal v Ljubljano ali Beograd, kjer mu ga vrnejo cel meter.«

Vsi naokoli so se glasno zasmeli, da se je govornik začudeno ozrl v tisto stran in se skoraj zmedel. Dr. Kasjaku se je zahotelo, da bi stopil na govorniški oder in povedal svoje misli, toda prijatelji so ga zadržali. Ne zaradi škandala, ki bi bil nastal, ampak zaradi zastopnika politične oblasti, ki je prežal na vsako izgovorjeno besedo.

Poslušalci so molčali, ali pa leno kimali. Večinoma so čakali le, kdaj bo govorov konec in se bo pričela zabava. In ko je po dolgem času stopil z odra zadnji govornik obsežne vrste, je bilo vse spet pozabljeno. Med množico je zavislalo kakor v panju. Oglasile so se šale. Žejni so hoteli k šotorom za pivo in vino, kjer so stregla brhka hrušniška dekleta.

Tudi dr. Branko Kasjak se je napotil s svojo družbo na zabavišče, kjer je srečal dr. Frangeža in sodnika Petrovčiča ter ju povabil k svoji mizi, kjer se je kmalu vnela srdita debata, kakor vselej, kadar sta trčila skupaj koncipient in sodnik.

(Se bo nadaljevalo.)

## Sportna gibanje

## Nogometni turnir v korist blagajne LNP

**Mariborski klubi so včeraj odigrali dve tekmi za podsavezno blagajno — ISSK Maribor in SK Rapid sta igrala neodločeno, SK Železničar je proti SK Rapidu dosegel le pičel rezultat — Kvalifikacijske tekme in drugi rezultati**

Včeraj bi se morali v Mariboru odigrati dve prijateljski tekmi, in sicer je povabil SK Železničar v goste sisaško Slavijo in Varaždinski SK, do izvedbe tega programa pa ni prišlo, ker je LNP naročil, da se mora vršiti po vseh sportnih centrih naše banovine takozvani »podsavezni dan«, čigar čisti dohodki gredo v korist podsavezne blagajne. Za te tekme so bili angažirani vsi klubi, v Mariboru pa se je vršil brzoturnir med ISSK Mariborom, SK Rapidom in SK Železničarjem. Turnir, ki se je vršil na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti, je s sportnega stališča morda dosegel svoj namen, s finančnega vidika pa gotovo ne, kajti obisk je bil daleč pod normalo, tekma je namreč prisostvovala le okrog 300 gledalcev.

Točno ob napovedanem času sta nastopila kot prvi par stara rivala

ISSK Maribor:SK Rapid 1:1 (1:0).

ISSK Maribor: Gomol, Domicelj, Koren, Strnad, Kirbiš, Konič, Miloš, Kolar, Tičar, Vele, Podkubovšek.

Rapid: Pelko, Barlovič, Vidovič, Fučkar, Raker, Černešek, Heler, Marič, Baumel, Bödendorfer, Pišof.

Kakor je že iz postave razvidno, je ISSK Maribor nastopil s tremi igralci bivše »Svobode«, ki so v svojem novem okolišu podali zadovoljivo igro. Toda povedati moramo, da s »pojačenjem« igralcev SK Svobode, ISSK Maribor najbrže ne bo dosti pridobil! Tudi Rapid je preizkusil nove, oziroma stare moči. Ta tekma je bila v glavnem dvoboj med obema obrambama, pri kateri se je izkazalo, da ima Rapid nekoliko boljše obrambo kakor ISSK Maribor, dočim je imel »Maribor« zopet boljše krilsko vrsto. Prav slaba pa sta bila oba napada, ki sta pustila nešteto pozicij neizrabljenih. Tudi se je izkazalo, da niti »Maribor«, niti »Rapid« nimata nobenega, ki bi te situacije izkoristil.

**Rezultat ustreza igri.** Tekma je bila v splošnem vseskozi fair, nudila je nekaj lepih trenutkov, toda videti je bilo, da oba nasprotnika nista igrala tako, kakor običajno. Zlasti smo pogrešali elan ter postrtnovalnosti in to najbrže radi tega, ker sta oba nasprotnika hranila svoje sile za tekmo proti SK Železničarju. Tudi se tekma ni vršila dvakrat 30 minut, am-

pak v celoti 50 minut, in sicer 30 minut v prvem ter 20 minut v drugem polčasu. Sodil je g. Jančič v splošnem dobro. Ker se je igra končala neodločeno, je o nadaljnjem udeležencu turnirja odločil žreb — v korist SK Rapida, ki je nato po kratkem odmoru nastopil proti SK Železničarju.

Rezultat tekme je bil

SK Železničar:SK Rapid 1:0 (1:0).

Železničar: Mahajnc, Frangeš, Antoličič, Eferl, Frangeš, Seifert, Lešnik, Konrad, Golinar, Pavlin, Pezdicek.

Rapid je nastopil z istim moštvom kakor proti ISSK Mariboru, le igralci so zamenjali svoja mesta.

Od začetka sta obe moštvi producirali po nekaj energičnih potez, ki so sicer končavale pred golom mlačno, vendar je bilo po stilu igre in po predvedenem tempu mogoče sklepati na napet potek. To je trajalo kakih 20 minut, potem pa je Rapid močno popustil, in sicer iz razumljivih razlogov: utrujenost. Če je torej bila prva tretjina igre v znamenju enakovrednih protivnikov, se je v ostalem času igra razvijala vedno bolj v enostransko borbo, ki je v njej Železničar prevladoval. Poleg tega pa je čedalje bolj uhajala v igro ostra nesimpatična nota, ki je bila povsem nepotrebna, saj vendar ni šlo za točke ali druge trofeje!

Železničar je včeraj predvajal slabo igro, in sicer radi tega, ker je bilo moštvo zelo slabo sestavljeno. S »starimi kanoni« se ne morejo delati čudeži! Ne vemo, zakaj se je vodstvo SK Železničarja zopet odločilo stare moči zaposliti v prvem moštvu, ko imajo vendar toliko slabih izkušenj. Zlasti je napad v tej formaciji nemogoč, predvsem pa mu manika preudarnost in pregleda igre. Tudi krilci niso bili na višini, le Frangeš se je trudil in »garal«. Branilca sta sicer bila dobra, toda nista bila sigurna. Moštvo je imelo včeraj toliko prilik, da si pribori izdatno zmago, če pa je ta zmaga izpadla bolj pičlo, je to zanj slabo pričevalo!

Rapidovci so se borili prav do zadnjega in moramo reči, da so vršili svojo nalogo prilično dobro. Saj so morali igrati 110 minut! Da so jim v drugi polovici pojenjale moči, je razumljivo. Tudi oni so imeli najslabšo formacijo v napadu,

ki je mnogo premehak in neodločen. Prav dobra pa je bila ožja obramba, dočim krilci niso pokazali igre, ki bi bila v korist napadu ali obrambi. Tudi je moštvo še premalo vigrano, obeta pa postati v prihodnji sezoni nevaren nasprotnik.

Tekmo je sodil g. Blizjak. Bil je gotovo objektivni vodja.

SK Ptuj:SK Drava 4:1 (2:0).

Tudi v Ptuj se je včeraj vršila nogometna tekma v korist blagajne LNP, in sicer sta se srečala lokalna rivala SK Ptuj in SK Drava. Igra je bila zelo živahna. Moštvo SK Drave je sicer napelo vse sile, pri zaključnih potezih pa je imelo očitno smolo. Sodil je g. Zakotnik.

Kvalifikacijske tekme za državno prvenstvo.

Zagreb: Concordia:Slavija (Osijek) 7:1 (4:1).

Beograd: BASK:ŽAK (Vel. Kikinda) 3:2 (1:0).

Osijek: Grafičar:Krajišnik (Banjaluka) 3:2 (2:0).

Subotica: ŽAK:Sparta (Zemun) 3:0 (1:0).

Ostale nogometne tekme.

Ljubljana: Primorje:Ilirija 3:0 (1:0).

Celje: Atletiki:SK Celje 2:1 (0:0).

Cannes: BSK:reprezentanca Cannesa 4:2 (2:1).

Budimpešta: Madžarska:Švica 6:1 (3:0).

## Razno

## POMIJE

dobite v Grajski kleti, 5152

## Posesti

**OKOLI 5 ORALOV GOZDA** z malim travnikom, 1½ ure od Maribora, blizu banov ceste, na prodaj. Izve se v šoli v Sv. Marjeti ob Pesnici 5156

## NOVOZGRADBA

z vrtom takoj naprodaj, nekaj hipoteke, ostalo gotovina. Naslov v upravi »Večernika« 5151

## Kupim

## KUPIM KNJIZICE

Mestne hranilnice v Mariboru ca. Din 25.000 proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe pod »Takoj plačilo« na upravo »Večernika« 5088

## Prodaj

Na prodaj 9 hl dobrega **HALOSKEGA VINA** po zimni ceni. Naslov v upravi lista. 5157

## INSTRUMENTI

za godbo na pihala, notna stojalca, bluze in čepice za godce po ceni na prodaj. Vprašati v šoli v Krčevni. 5155

## PRODAJAMO STARO KOROZU

ter ajdov in cvetlič med letošnjega pridelka. Kmetijska družba, Maribor, Meljska cesta 12. 5154

## LEPO KOMPLETNO SPALNICO

skoraj novo, iz arstovega lesa, s tapetiranimi vložki, prodam. Mizarstvo, Vodnikov trg 3. 5150

## PERJE, PRH, PERNICE,

odeje, vatrane in flanelaste, zavese, preproge, pregrinjala za divane in postelje, namizne garniture ugodno in poceni pri Novaku, Koroška c. 8, Vetrinjska ul. 7. 4285

## Stanovanje

## LEPO PROSTORNO STA

NOVANJE oddam. Kralja Petra c. 86, Studenci. 5160

## Abesinski parlament

Abesinska ustava je doživela važne izpremembe leta 1931. Vrhovna državna moč je ostala še nadalje v cesarjevih rokah, enako je tudi pravica do kraljevskega dostojanstva pridržana samo potomstvu Haile Sellasie. Pač sta bili pa nanovo ustanovljeni dve zbornici. Ena obstoja iz moči, ki jih izbere cesar sam izmed generalov, člani druge zbornice so pa delegati in zastopniki poglavarjev poedinih pokrajin. Na to ustanovo pa ne smemo gledati kot na prizadevanje cesarja, da bi kopiral parlamentarizem, nekaterih evropskih držav. To je samo neke vrste star in že od nekdaj priznan običaj, da more vsak Abesinec, pa naj zavzema kakršenkoli družabni položaj, svetovati vladarju dežele in celo javno kritizirati njegova dejanja. Dostojanstvenike, čijih ime je kopija imena minister, ima Abesinija od leta 1907, ko jim je Menelik II. dodelil vodstvo gotovih upravnih poslov. Leta 1931 je bilo ustanovljeno zunanje ministrstvo, dočim se je prej vladar sam neposredno sporazumeval s tujimi državami, ali njihovimi zastopniki. Ministri imajo pravico do nekakšnih skupnih posvetovanj, odgovorni so za svoja dejanja in za pismene referate o zadevah svojih resorov, ki jih lahko zahteva od njih cesar.

## Spo — inialte se C D

## LEPO TRISOBN STANO VANJE

ob parku oddam s 1. decembrom. Ciril-Metodova 18, vrta 9. 5149

## ČISTO SOBO

in kuhinjo ter shrambo oddam v našem dvema osebama. Mejna ul. 9. 5148

**SOBO IN KUHINJO** oddam. Zrkovska cesta 24, Pobrežje. 5118

## Pouk

## INSTRUKCIJE

daje iz vseh predmetov abiturient realne gimnazije. Ponudbe pod »Uspeh« na upravo »Večernika« 5153

## Kožuhovino

Veliko izbiri od najfinjše do najcenejše. Strokovno izdelano, po solidnih dnevnih cenah dobite samo pri

## P. Semko

krznarski mojster **MARIBOR** Gosposka ulica štev. 37